שיטות מחקר כמותניות

פרק 7 - המחקר האתנוגראפי

תוכן העניינים

1. המחקר האתנוגראפי 1

המחקר האתנוגראפי:

עקרונות המחקר האתנוגראפי:

רקע:

המחקר האנתרופולוגי מתמקד בחברות קטנות שקיים מידע מועט אודותן.
האנתרופולוגיה מנסה להבין את הפעילות החברתית בסביבה התרבותית הטבעית.

1. גישה הוליסטית.
2. סביבה טבעית.
3. חוקר מעורב.

הגישה עליה נשען המחקר האתנוגרפי:

	פנומנולוגית-פרשנית-קונסטרוקטיבית	פוזיטיביסטית
עוסקת	בחוויה ובפרשנותה על ידי החברה הנחקרת והחוקר	עובדות הניתנות לצפייה על ידי החושים
סובייקטיביות אובייקטיביות	חקירת התופעה כפי שנתפסת ונחווית בחברה ובתרבות	חקירה ניטראלית של עובדות
התייחסות למציאות	הוליסטית	פרגמנטרית
שיטת המחקר	איכותנית	כמותנית

שלבי המחקר האתנוגראפי:

רקע:

שלב 1 – קריאת ספרות מקצועית וניסוח השערה: היכרות ראשונית.
שלב 2 – מחקר סביל: שלב ההסתגלות החברתית.
שלב 3 – מחקר פעיל: ביצוע המחקר בפועל.
דגימה: אנשים, זמן, אירועים ומקומות.
שימוש ב"ארגז כלים".
המחקר הוא ספיראלי.
יצירת "תיאוריה מעוגנת בשדה".
שלב 4 – עיבוד הנתונים וכתיבת דו"ח המחקר.

החוקר כצופה:

רקע:

סוגי התצפיות:

סוגי התצפיות	יתרונות וחסרונות
משתתף טהור	תגובתיות הנבדקים
משתתף כצופה	סוג הנתונים שמתקבל
צופה כמשתתף	אופן הרישום
צופה טהור	תצפית גלויה לעומת סמויה

סוגיות מתודולוגיות מרכזיות:

רקע:

סוגיה מתודולוגית	אתגרים	פתרונות
שאלות לעומת השערות	ידע מועט על החברה הנחקרת	איסוף נתונים
היעדר מערך המחקר	חוסר יכולת לפקח על משתנים מתערבים	אימוץ גישה הוליסטית וחקירת התופעה בסביבתה הטבעית
בחירה לעומת דגימה	דגימה הסתברותית איננה אפשרית	בחירה של החוקר במה רוצים לצפות
אפשרות לסמוך לעומת מהימנות המדידה	• הגדרות אופרציונאליות מעורפלות. • פער זמנים בין התצפית לרישומה. • רישום התרשמותי לעומת שיטתי. • חוסר אפשרות לחזור על המחקר. • השפעת נוכחות החוקר.	• הצגת הנתונים והמסקנות בפירוט מירבי. • הקלטת התצפיות. • בחירת אירועים מייצגים.
אמינות ויכולת העברה לעומת תיקוף המדידה ותוקף הממצאים (תוקף תיאורי, פרשני, תיאורטי, הכללה והערכה)	• שיום המשתנים התצפיתיים • תגובתיות	• השגת הכרה חברתית • אופרציונליזם מרובה